

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๒ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.) พันธุ์เกษตรศาสตร์โกแก่ ๔๐ (Kasetsart Koh Kae 40)
๒. สะเดา (*Azadirachta indica* A. Juss.) พันธุ์สุขใจ

ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ,
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร)

ถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.)

พันธุ์เกษตรศาสตร์โก้แก่ ๔๐ (Kasetsart Koh Kae 40)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02-579-5578

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์โก้แก่ 40 เป็นถั่วลิสงสายพันธุ์แท้ (pure line) ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 ซึ่งมีคุณภาพในการบริโภคและปรับตัวดีเป็นพันธุ์แม่ กับถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6 ซึ่งต้านทานต่อโรคยอดไหม้เป็นพันธุ์พ่อ ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์โก้แก่ 40 เป็นพันธุ์ใหม่ที่พัฒนาพันธุ์ขึ้นจากความร่วมมือของภาควิชาพืชไร่ ภาควิชา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน และบริษัทโรงงานแม่รวย จำกัด ภายใต้โครงการพัฒนาวิชาการ “การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” โดยร่วมกันวิจัยปรับปรุงพันธุ์ ถั่วลิสงชนิดเมล็ดขนาดกลางเพื่อเพิ่มผลผลิตและต้านทานหรือทนทานต่อโรคยอดไหม้สูงกว่าพันธุ์แนะนำเดิมของบริษัทฯ รวมทั้งมีคุณภาพผลผลิตตรงตามมาตรฐานในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ขนมอบกรอบ โดยคณะวิจัยฯ ได้เริ่มวิจัยปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 และสิ้นสุดการทดลองในปี พ.ศ. 2559 โดยการผสมและคัดเลือกโดยวิธีเก็บรวม (bulk method) จนถึงประชากร F₅ และประเมินผลผลิตเบื้องต้น (preliminary yield trial) ในประชากร F₆ แล้วคัดเลือกสายพันธุ์ดีเด่นเพื่อนำมาประเมินผลผลิตในระดับท้องถิ่น (regional yield trial) ที่สถานีวิจัยของคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สถานีวิจัยและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร จังหวัดลพบุรี และสถานีวิจัยเขาคินซอน จังหวัดฉะเชิงเทราและทดสอบผลผลิตตามแผนการทดลองทางสถิติในไร่นาเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการปลูกถั่วลิสงของบริษัทฯ ที่เคยมีประวัติการระบาดของโรคยอดไหม้ในจังหวัดสกลนคร นครพนม และกาฬสินธุ์ จำนวน 12 แปลง และปลูกทดสอบผลผลิตตามแนวปฏิบัติของเกษตรกรในจังหวัดดังกล่าวอีก 7 แปลง รวมทั้งสิ้น 19 แปลงโดยลักษณะเด่นของเกษตรศาสตร์ โก้แก่ 40 ได้แก่ ให้ผลผลิตสูงสุด มีระดับการเป็นโรคยอดไหม้ต่ำกว่าพันธุ์แนะนำเดิมที่เกษตรกรปลูกอยู่ ทรงต้นเป็นแบบพุ่มตั้ง (erect type) ทำให้เก็บเกี่ยวได้ง่าย สีใบเขียวเข้ม เปลือกฝักมีลาย มีเปอร์เซ็นต์กะเทาะสูง เมล็ดมีขนาดใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น 5 อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน มีคุณภาพผลผลิตเหมาะสมสำหรับการแปรรูปเป็นขนมอบกรอบตามมาตรฐานของผู้ประกอบการแปรรูปถั่วลิสง และมีค่าเสถียรภาพของผลผลิตสูง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ถั่วลิสง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Arachis hypogaea* L. ชื่อสามัญ Groundnut หรือ Peanut วงศ์ Fabaceae พืชไร่ พืชล้มลุก

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) มีปมรากถั่ว

ต้น ทรงต้นเป็นแบบพุ่มตั้ง (erect type) แตกกิ่งแบบต่อเนื่อง (sequential)

ใบ ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ (even - pinnate) ใบย่อย 4 ใบ ลักษณะใบรูปรี (elliptic) ถึงรูปไข่ (ovate) ใบสีเขียวเข้ม ปลายใบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบมีขน

ดอก ออกดอกบริเวณข้อที่ลำต้นแขนง เป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกมีสีเหลือง เป็นพืชผสมตัวเองเมื่อได้รับการผสมเกสรแล้วเนื้อเยื่อบริเวณฐานรังไข่จะยึดยาวลงดินและรังไข่เจริญเป็นผลใต้ดิน

ฝัก/เมล็ด

ฝักแบบถั่ว (legume) ลักษณะฝักคอดตรงกลาง เปลือกฝักมีลายเล็กน้อย ปลายฝักมีจอย มีจำนวน 10 – 11 ฝักต่อต้น ฝักมี 2 เมล็ด เมล็ดยาวรี เปลือกเมล็ด (seed coat) สีชมพู

ลักษณะอื่นๆ

1. มีระดับการเป็นโรคยอดไหม้ต่ำกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไต้หวัน 9
2. อายุวันดอกแรกบาน 26 - 28 วันหลังงอก และอายุเก็บเกี่ยว 100 - 110 วัน หลังงอก
3. น้ำหนัก 100 เมล็ด 52.8 กรัม
4. เปอร์เซ็นต์กะเทาะ 71.4 เปอร์เซ็นต์
5. มีปริมาณโปรตีนในเมล็ด 30.3 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณไขมันใน

ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์โก่งแก่ง ๔๐ (Kasetsart Koh Kae 40)

หรือรหัสสายพันธุ์ KUP11281

สะเดา (*Azadirachta indica* A. Juss.)

พันธุ์สุขใจ

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นายเชมรัฐ สุขใจมิตร

ที่อยู่ 217/2 หมู่ที่ 11 ตำบลสุโหงปาตี อำเภอสุโหงปาตี จังหวัดนราธิวาส 96140

โทรศัพท์ 088-8304344

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สะพันธุ์สุขใจ เป็นพันธุ์ที่เกิดจากการเพาะเมล็ด เมื่อปี พ.ศ. 2526 นำชายของข้าพเจ้า ได้ซื้อพันธุ์สะเดามันมาปลูกที่สวนจำนวน 5 ต้น ต่อมาต้นสะเดาได้ออกดอก และติดผล เมล็ดเจริญเติบโตเป็นต้นสะเดาเองตามธรรมชาติ จำนวน 3 ต้น ในสะเดาที่เกิดใหม่ 3 ต้น มีอยู่ต้นหนึ่งที่ออกดอกก่อนต้นอื่น ๆ ประมาณ 2 - 3 เดือน ดอกและใบอ่อนมีรสขมน้อยเท่าสะเดามันสามารถรับประทานดิบได้ เปลือกลำต้นและกิ่งมีความหนามากกว่าต้นสะเดามันทั่วไป ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2555 ได้ตอนกิ่งเพื่อเพิ่มจำนวน 50 กิ่ง และนำไปปลูกที่สวนที่จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งชื่อพันธุ์ว่า สุขใจ และได้ขยายจำนวนเพิ่มเติมจำนวน 300 ต้น

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สะเดา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Azadirachta indica* A. Juss. ชื่อสามัญ neem วงศ์ Meliaceae ไม้ยืนต้น

ต้น ทรงพุ่มแผ่กว้างรูปไข่ สูงประมาณ 5 - 6 เมตร เปลือกที่ลำต้นมีสีน้ำตาลปนเทาแตกเป็นร่องตื้นหรือเป็นสะเก็ด เปลือกที่กิ่งมีสีน้ำตาลไม่แตกเป็นร่อง ลำต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 16.72 เซนติเมตร

ใบ ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น เรียงเวียนรอบกิ่งเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง ใบประกอบกว้าง 16 - 20 เซนติเมตร ยาว 23 - 26 เซนติเมตร ก้านใบยาว 9 - 13 เซนติเมตร ใบย่อยมีจำนวน 6 - 9 คู่ โดยออกเป็นคู่ตรงกันข้าม ส่วนใหญ่ออกเยื้องกันเล็กน้อย รูปใบหอก กว้าง 3 - 3.3 เซนติเมตร ยาว 8.8 - 9.6 เซนติเมตร ก้านใบย่อยยาว 0.2 - 0.6 เซนติเมตร ฐานใบเบี้ยวไม่เท่ากัน ขอบใบหยักเล็กน้อย แบบฟันเลื่อยถึงค้อยข้างเรียบและเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายใบแหลม แผ่นใบสีเขียวเป็นมัน เนื้อใบบางคล้ายกระดาษ

ดอก ช่อดอก ออกเป็นกระจุกบริเวณปลายกิ่ง ก้านช่อดอกยาว 2 - 5 เซนติเมตร ดอกย่อยมีก้านดอกยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อน กลม จำนวน 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน กลีบดอกสีขาวรูปใบหอก จำนวน 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 10 อัน ก้านชูเกสรเพศผู้เชื่อมติดกันเป็นหลอด สีส้ม รังไข่ 1 อัน ติดเหนือส่วนอื่นของดอก ก้านชูเกสรเพศเมีย 1 อัน ยอดเกสรเพศเมียเป็นตุ่มกลม

ผล ผลเดี่ยว รูปกลมรี ผิวสีเหลืองอมเขียว เมล็ดมี 1 - 2 เมล็ดในแต่ละผล

ลักษณะอื่นๆ

1. ออกดอกเร็วกว่าสะเดาไทยทั่วไป คือ ออกดอกในช่วงประมาณเดือนสิงหาคม ถึง กุมภาพันธ์ โดยออกดอกติดต่อกัน 2 - 3 รุ่น
2. ใบอ่อนและดอกมีรสขมน้อยกว่าสะเดาไทยทั่วไป ความขมเทียบเท่า หรืออาจจะน้อยกว่าสะเดามัน
3. เปลือกของลำต้นและกิ่งมีความหนากว่าเปลือกลำต้นและกิ่งสะเดามันอย่างเห็นได้ชัด

สะเดา (*Azadirachta indica* A. Juss.)
พันธุ์สุขใจ